หัวข้อวิทยานิพนธ์ พฤติกรรมการบริโภคอาหารและภาวะโภชนาการของผู้ที่เป็น

โรคมะเร็งศีรษะและคอ

ผู้เขียน นางสาวอรวรรณ เรือนมี

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คณะกรรมการที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประทุม สร้อยวงค์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

รองศาสตราจารย์ คร. พัชราภรณ์ อารีย์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

พฤติกรรมการบริโภคอาหารและภาวะโภชนาการที่เหมาะสมมีความสำคัญกับผู้ที่เป็นโรคมะเร็งศีรษะและคอ เนื่องจากผู้ที่เป็นโรคมะเร็งศีรษะและคอต้องใค้รับสารอาหารและพลังงานที่ เพียงพอกับความต้องการของร่างกายเพื่อให้ทนต่อการรักษา ได้รับการรักษาอย่างต่อเนื่องและมีการ ตอบสนองต่อการรักษาโรคมะเร็งศีรษะและคอได้อย่างมีประสิทธิภาพ การวิจัยเชิงพรรณนาครั้งนี้มี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริโภคอาหารและภาวะโภชนาการของผู้ที่เป็นโรคมะเร็งศีรษะ และคอ ที่มารับการรักษา ณ หน่วยรังสีรักษาและมะเร็งวิทยา แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลมหาราช นครเชียงใหม่ ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ถึง มิถุนายน พ.ศ. 2559 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน ทั้งสิ้น 126 ราย แบ่งเป็นผู้ที่ได้รับรังสีรักษาจำนวน 63 ราย และผู้ที่ได้รับรังสีรักษาร่วมกับเคมีบำบัด จำนวน 63 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามพฤติกรรมการบริโภคอาหารและ แบบบันทึกภาวะโภชนาการ ที่ผู้วิจัยและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์สร้างขึ้นจากการทบทวน วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เครื่องมือวิจัยผ่านการตรวจสอบคุณภาพก่อนนำไปใช้ในการเกีบรวบรวม ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า

1. พฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ที่เป็นโรคมะเร็งศีรษะและคอขณะได้รับรังสีรักษาและ รังสีรักษาร่วมกับเคมีบำบัดโดยรวมอยู่ในระดับสูงร้อยละ 80.16 เมื่อพิจารณาพฤติกรรมรายด้านพบว่า พฤติกรรมการบริโภคอาหารด้านวิธีการรับประทานอาหารและด้านอาหารที่ควรบริโภค อาหารที่ควร หลีกเลี่ยง และอาหารที่งดเว้น มีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง (ร้อยละ 68.25 และ 85.71 ตามลำดับ)

2. ภาวะโภชนาการโดยรวมของกลุ่มตัวอย่างขณะใด้รับรังสีรักษาและรังสีรักษาร่วมกับ เคมีบำบัดอยู่ในระดับปกติร้อยละ 46.83 ระดับต่ำกว่าปกติร้อยละ 33.33 ระดับสูงเกินกว่าปกติร้อยละ 9.52 และระดับเสี่ยงต่อภาวะสูงเกินกว่าปกติร้อยละ 10.32 ส่วนภาวะโปรตีน พบว่ากลุ่มตัวอย่างมี ภาวะโปรตีนปกติร้อยละ 7.14 และมีภาวะขาดโปรตีนร้อยละ 92.86 โดยแบ่งเป็น ภาวะขาดโปรตีน เล็กน้อยร้อยละ 11.11 ภาวะขาดโปรตีนปานกลางร้อยละ 21.43 และภาวะขาดโปรตีนรุนแรงร้อยละ 60.32

ผลการวิจัยครั้งนี้ ได้ข้อมูลพื้นฐานที่แสดงให้เห็นว่าผู้ที่เป็นโรคมะเร็งศีรษะและคอที่ ได้รับการ รักษาด้วยรังสีรักษาและรังสีรักษาร่วมกับเคมีบำบัด มีพฤติกรรมการบริโภคอาหาร โดยรวมอยู่ใน ระดับสูง ภาวะ โภชนาการ โดยรวมอยู่ในระดับปกติ แต่มีภาวะขาด โปรตีนรุนแรง ดังนั้นควรมีการ พัฒนารูปแบบการดูแลเพื่อส่งเสริมภาวะ โภชนาการ โดยเฉพาะด้าน โปรตีนของผู้ที่เป็นโรคมะเร็ง ศีรษะและคอต่อไป

> ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright[©] by Chiang Mai University All rights reserved

Thesis Title Food Consumption Behavior and Nutritional Status Among

Persons with Head and Neck Cancer

Author Miss Orawan Ruanmee

Degree Master of Nursing Science (Adult Nursing)

Advisory Committee Assistant Professor Dr. Pratum Soivong Advisor

Associate Professor Dr. Patcharaporn Aree Co-advisor

ABSTRACT

Proper food consumption behaviors and nutritional status are essential for persons with head and neck cancer. Their body requires adequate nutrients and energy in order to endure a continued regimen course to respond to treatment effectively. The descriptive study aimed to explore the food consumption behaviors and nutritional status among persons with head and neck cancer who visited the division of therapeutic radiology and oncology outpatient department, Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital from February to June 2016. The purposively selected subjects were 126 persons with head and neck cancer. Of these numbers, 63 of them received only radiotherapy and another 63 received chemotherapy in combination with radiotherapy. Research instruments included the Food Consumption Behavior among Persons with Head and Neck Cancer Questionnaire, and the Nutritional Status Data Record Form. The research instruments were developed by the researcher from related literatures and were approved of their quality prior to data collection. Data were analyzed using descriptive statistics.

The results showed that:

1. The overall food consumption behaviors among persons with head and neck cancer receiving only radiotherapy and chemotherapy in combination with radiotherapy were at a high level of 80.16%. In determination by dimensions, it was found that food consumption behaviors

regarding eating habits and food that should be taken, and taboo food were at a high level of 68.25% and 85.71%, respectively.

2. The overall nutritional status of the subjects receiving only radiotherapy and chemotherapy in combination with radiotherapy were at a normal level of 46.83%, at a lower than normal level of 33.33%, at higher than a normal level of 9.52%, and risk to higher than a normal level of 10.32%. In regards to protein, it was revealed that the subjects were at a normal level of 7.14%, protein deficiency of 92.86% which was categorized into mild, moderate, and severe protein deficiency of 11.11%, 21.43%, and 60.32%, respectively.

The results of this study show preliminary data of overall food consumption behaviors and nutritional status among persons with head and neck cancer receiving only radiotherapy and chemotherapy in combination with radiotherapy at a high level. Overall nutritional status is at a normal level, but protein deficiency is severe. Thus, a care model for promotion of nutritional status in protein among persons with head and neck cancer should be developed.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright[©] by Chiang Mai University All rights reserved